

Testjaarboek 2019

TEST JAARBOEK 2019

bijna
1500
producten
en diensten
getest

1^e druk, december 2018

© 2018 Consumentenbond, Den Haag

Auteursrechten op tekst, tabellen en illustraties voorbehouden

Inlichtingen: Consumentenbond

Auteur: Consumentenbond

Eindredactie: Mediaeval Tekst en Vorm, Nijmegen

Grafische verzorging: PUUR Publishers, Utrecht

Illustraties omslag: iStockphoto.com

ISBN 978 90 5951 4270

NUR 600

Behoudens uitzonderingen door de wet gesteld, mag zonder schriftelijke toestemming van de rechthebbende op het auteursrecht c.q. de uitgever van deze uitgave, door de rechthebbende(n) gemachtigd namens hem op te treden, niets uit deze uitgave worden veeleelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of anderszins, hetgeen ook van toepassing is op de gehele of gedeeltelijke bewerking. De uitgever is met uitsluiting van ieder ander gerechtigd de door derden verschuldigde vergoedingen voor kopiëren, als bedoeld in artikel 17 lid 2, Auteurswet 1912 en in het KB van 20 juni 1974 (Stb. 351) ex artikel 16B Auteurswet 1912, te innen en/of daartoe in en buiten rechte op te treden.

Hoewel de gegevens in dit boek met grote zorgvuldigheid zijn bijeengebracht, aanvaardt de uitgever geen aansprakelijkheid voor eventuele (zet)fouten of onvolledigheden. De uitgever heeft ernaar gestreefd de rechten van derden zo goed mogelijk te regelen; degenen die desondanks menen zekere rechten te kunnen doen gelden, kunnen zich tot de uitgever wenden..

INHOUD

Inleiding 7

Auto, fiets & reizen..... 9

Autostoeltjes.....9
Buggy's14
E-bikes17
Fietsnavigatie.....25
Handbagage29
Inbouwnavigatie34
Navigatiesystemen39
Parkeerapps43
Vakantieappartementen.....48
Vliegtarieven
(verre bestemmingen)51
Vluchtclaimbureaus57

Elektronica.....62

Alles-in-1-providers.....62
Back-uptools.....66
E-readers.....74
Fotocamera's.....78
Merktevredenheid
 elektronica85
Printers.....90
Routers (tot €200).....97
Smartphones101
Smartphones (refurbished)....109
Soundbars.....115
Tablets.....119
Televisies126
Virusscanners133
Wachtwoordmanagers.....141

Voeding & gezondheid 147

Appelstroop147
Bewegingsmeters.....151
Elektrische tanden-
 borstels157
Erwtensoep.....163
Gewichtsconsulenten167
Hollandse garnalen171
Ketchup176
Knoflook- en whisky-
 cocktailsaus180
Maaltjedaanbieders187
Maaltjidsalades.....194
Mozzarella.....201
Scheerapparaten207
Voedingsapps.....213
Wondpleisters218
Zelftests222
Zonnebrandsprays226

Woning & huishouden..... 234

Accuschroefboormachines...234
Afwasmiddelen239
Airfryers.....245
Antiaanbakpannen251
Badkamerreinigers255
Boodschappen
 bezorgdienst.....259
Campingbedjes.....266
Combimagnetrons.....271
CV-ketels en warmte-
 pompen275

Espressomachines.....	283	Muurverf.....	334
Friteuses	288	Rookmelders	340
Grasmaaiers.....	292	Stofzuigers	345
Groene stroom	297	Stofzuigers (robot-)	351
Inboedelopslag-		Stofzuigers (steel-).....	356
bedrijven.....	301	Vaatwassers (inbouw-)	361
Keukenapparaten	306	Wasdrogers.....	366
Koelkasten (inbouw-)	313	Wasmachines	370
Koksmessen.....	318	Wasmiddelen (bont).....	374
Ledlampen	322		
Matrassen	328	Register.....	380

INLEIDING

De Consumentenbond is een organisatie die opkomt voor de belangen van de consument. Daarnaast staan we bekend als testorganisatie. Niemand die zo veel producten en diensten geheel onafhankelijk en kritisch onderzoekt als wij.

In deze 30e editie van het *Testjaarboek* staan samenvattingen van tests die zijn verschenen tussen december 2017 en november 2018 in de *Consumentengids*, de *Digitalegids*, de *Reisgids* en de *Gezondgids*. Het resultaat: een praktische, uitgebreide en objectieve koopwijzer. Daarom is het *Testjaarboek* al jaren een waardevolle hulp bij het doen van de juiste aankoop. Op het Testoordeel van de Consumentenbond kun je namelijk bouwen. De testapparaten worden anoniem ingekocht en zorgvuldig onderzocht, soms in samenwerking met buitenlandse zusterorganisaties. Ook de praktijkproeven naar diverse soorten dienstverlening gebeuren anoniem en onafhankelijk. Het resultaat: kritische en betrouwbare informatie over bijna 1500 producten en diensten.

De tests zijn verdeeld in productcategorieën. Onder 'Auto, Fiets & Reizen' vallen onder andere tests van autostoeltjes, e-bikes, inbouwnavigatie, vakantieappartementen en vluchtclaimbureaus. Tests van back-up tools, fotocamera's, printers, smartphones en tv's staan in de categorie 'Elektronica'. De categorie 'Voeding & Gezondheid' bevat tests van bijvoorbeeld appelstroop, ketchup, voedingsapps en gewichtsconsulenten. Natuurlijk ontbreekt ook de categorie 'Woning & Huishouden' niet, met tests van onder andere koelkasten, matrassen, stofzuigers, rookmelders en cv-ketels. Alle tests zijn terug te vinden in de inhoudsopgave en in het alfabetische register achterin. Per test zijn steeds de belangrijkste resultaten weergegeven en aan het begin van iedere test staat in welk nummer van welke gids het uitgebreide, complete verslag te vinden is. Aan het eind van vrijwel iedere test staat een verwijzing naar onze website met de laatste, actuele gegevens, extra informatie of videobeelden.

Uit de meeste tabellen in dit *Testjaarboek* (en op onze website) is niet alleen op te maken of een product goed is, maar ook hoe het ene goede product toch nog kan verschillen van het andere goede. In de kolom

'Testoordeel' staat aangegeven hoe het geteste product heeft gescoord. Het product met de hoogste score staat bovenaan. Zie voor verdere instructies over de tabellen het kader hieronder. Veel plezier met – en voordeel van – deze editie!

Handleiding voor de tabellen

De predicaten in de tests zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten:

- Beste uit de Test is bedoeld voor producten met de beste testresultaten, ongeacht de prijs. Dus producten die in de test boven de rest uitsteken.
- ▶ Beste Koop staat voor producten met de beste prijs-kwaliteitverhouding. Hierbij zijn de testresultaten afgezet tegen de prijs van het product.
- ▼ Afrader slaat op producten die dusdanig slecht zijn dat we ze afraden.

AUTO, FIETS & REIZEN

Autostoeltjes

Consumentengids juli/augustus 2018

Geen gehannes met gordels. Nee, voor het vastklikken van een auto-stoeltje zitten er zogenoemde Isofix-haken verstopt in de achterbank. Veel babystoeltjes hebben een los Isofix-onderstel, dat je – als het eenmaal goed is vastgezet – in de auto kunt laten. Het stoeltje kun je eraf halen en ook buiten de auto gebruiken. Stoeltjes voor oudere kinderen laat je vastgeklit in de auto staan.

Een Isofix-bevestiging heeft nogal wat voordelen. Het maakt baby- en peuterstoeltjes een stuk veiliger, mede doordat (groot)ouders minder fouten kunnen maken. Vastzetten met de autogordel gebeurt soms in alle haast en dus minder netjes, terwijl de Isofix-verbinding altijd goed vast zit. Bij stoeltjes voor grotere kinderen heb je wél de autogordel nodig. Isofix-haken zijn dan voor de veiligheid niet echt nodig, maar wel handig: het stoeltje blijft stabiel in de auto staan als het kind erin en eruit klimt. Eén minpunt: stoeltjes met Isofix-bevestiging kosten meer.

Veiligheidsnorm

Het gros van de nieuwe stoeltjes heeft Isofix-bevestiging en steeds meer voldoen aan de nieuwste veiligheidsnorm: i-Size (oftewel R129). Deze norm is strenger en dus veiliger; zo zijn de botsproeven zwaarder en moeten kinderen tot minstens 15 maanden achteruitkijkend vervoerd worden. Hiervoor heeft de Consumentenbond zich hard gemaakt en we hebben ook meegewerkt aan de ontwikkeling van deze norm. Het is veiliger om baby's én peuters zo lang mogelijk naar achteren te laten kijken, omdat de krachten op het nekje bij een botsing dan veel minder zijn. Een i-Size-stoeltje past op elke plek in de auto waar een i-Size-label zit. Dankzij dit label is het duidelijk of het stoeltje in de auto past. Voorheen was veel uitzoekwerk nodig om dit zeker te weten. Er zijn bijvoorbeeld auto's die niet geschikt zijn voor stoeltjes met een zogenoemde steunpoot.

Autostoeltjes

Merk & Type

Richtprijs

Testoordeel

Veiligheid

Gebruiksgemak

Kans op juist gebruik

Kind vastgepen

In auto bevestigen

Comfort & ruimte

Weging voor Testoordeel			50%	40%					
Babystoeltjes									
■	1 Kiddy Evo-Luna i-Size	€450	8,3	8,6	7,9	8,1	6,9	8,8	8,0
	2 Maxi-Cosi Pebble Plus + 2wayfix	€510	8,0	8,1	8,3	8,8	7,6	8,6	6,7
▶	3 Maxi-Cosi Rock + FamilyFix One i-Size base	€350	7,9	8,0	8,2	8,6	7,6	8,6	6,6
	4 Kiddy Evoluna i-Size 2	€500	7,9	8,0	7,7	7,4	6,9	8,8	8,0
	5 Britax Römer Baby-Safe i-Size + i-Size Flex Base	€380	7,7	8,2	7,1	6,4	6,8	7,9	7,4
	6 Nuna Pipa Icon + Pipafix Base	€400	7,6	8,0	7,5	7,6	6,9	7,9	6,8
	7 Besafe iZi Go Modular i-Size + i-size base	€510	7,6	7,9	7,3	7,4	6,6	7,9	7,7
Baby/peuterstoeltjes									
■▶	1 Concord Reverso PLUS	€360	7,6	8,0	7,4	7,4	6,4	7,8	6,7
	2 Cybex Sirona M2 i-Size	€440	7,1	7,3	6,6	6,4	5,9	8,2	7,4
	3 Britax Römer Dualfix i-Size	€540	7,1	7,5	6,5	5,9	6,0	7,8	7,4
	4 Cybex Sirona S i-Size	€480	6,8	7,2	6,2	5,6	5,7	8,0	7,5
	5 GB Vaya i-size	€500	6,8	7,7	5,9	5,1	5,7	8,0	7,5
	6 Maxi-Cosi AxissFix Plus	€500	6,8	6,9	6,5	6,7	5,8	7,9	6,9
	7 Recaro Zero.1 i-Size	€550	6,8	7,4	6,1	5,5	5,8	7,7	7,0
	8 Nuna Rebl Plus i-Size	€550	6,4	7,0	5,9	5,7	5,5	7,4	7,3
▼	9 Concord Ultimax i-Size	€300	1,9	1,9	5,6	6,5	4,8	7,0	6,7
Peuterstoeltjes									
■	1 Besafe iZi Kid X2 iSize	€530	7,8	9,0	6,4	6,4	5,8	7,6	6,9
	2 Britax Römer Trifix2 i-Size	€340	7,1	7,0	7,0	6,5	6,7	6,8	8,4
	3 Maxi-Cosi 2wayPearl + 2wayFix	€540	7,0	6,7	7,3	7,8	5,9	8,4	6,9
	4 Maxi-Cosi Axissfix Air	€650	6,9	7,0	6,9	7,6	5,4	7,9	6,8
Kinderstoeltjes									
■	1 Britax Römer Kidfix SL SICT	€180	7,8	7,8	7,8	7,1	8,1	8,1	7,3
■	2 Kiddy Cruiserfix 3	€240	7,8	7,7	8,1	8,6	7,9	8,1	7,4
▶	3 Britax Römer Kidfix SL	€150	7,7	7,1	8,5	8,9	8,1	8,1	7,0
	4 Cybex Solution M-fix	€180	7,7	7,7	7,8	7,1	7,8	8,6	7,0
	5 Maxi-Cosi Rodifix Airprotect	€150	7,6	6,9	8,5	9,1	8,0	8,4	7,7
	6 Nuna Ace	€220	7,5	7,3	7,9	7,8	7,6	8,0	7,1
	7 Besafe iZi Flex Fix	€330	7,5	7,6	7,3	6,7	6,9	8,2	8,1

■ Beste uit de Test ▶ Beste Koop ▼ Afrader

■ 7,5 en hoger ■ 5,4 en lager

• Prijzen van eind april 2018.

• A = achteruitkijkend, V = vooruitkijkend.

• Selectie van voornamelijk i-Size-stoeltjes met Isofix. Download ons Testrapport voor de resultaten van alle geteste autostoeltjes; daarbij zijn ook stoeltjes die alleen met de gordel worden vastgezet en een stuk goedkoper zijn, zoals de Beste Koop bij de peuterstoeltjes.

Comfort voor kind
 Ruimte voor kind in zijje
 Benodigde ruimte in auto
 Los onderstel
 Kijkrichting
 Geschikt voor
 kinderen van

7,8	8,9	6,0	✓	A	45-83 cm
6,9	7,6	4,3	✓	A	45-75 cm
6,9	7,4	4,3	✓	A	45-75 cm
7,8	8,9	6,0	✓	A	45-83 cm
7,1	9,1	4,5	✓	A	40-83 cm
7,1	7,4	5,1	✓	A	40-85 cm
7,1	7,4	5,1	✓	A	40-75 cm
5,9	7,4	5,4		A	40-105 cm
6,2	9,1	5,4	✓	V & A	45-105 cm
6,8	9,1	4,9		V & A	40-105 cm
6,4	9,1	5,6		V & A	45-105 cm
6,4	9,1	5,6		V & A	45-105 cm
5,9	7,4	6,7		V & A	45-105 cm
5,6	9,1	5,4		V & A	40-105 cm
6,2	9,1	5,6		V & A	40-105 cm
6,2	7,4	5,8	✓	V & A	40-105 cm
6,0	7,4	6,5		A	61-105 cm
7,9	9,1	8,6		V	76-105 cm
6,1	7,6	4,7	✓	V & A	67-105 cm
5,5	7,4	6,7		V & A	61-105 cm
6,5	8,1	6,2		V	15-36 kg
7,4	9,1	4,5		V	15-36 kg
6,5	8,1	6,2		V	15-36 kg
7,2	7,1	5,7		V	15-36 kg
7,1	9,1	6,0		V	15-36 kg
7,1	7,9	6,2		V	15-36 kg
7,3	9,1	7,9		V	100-150 cm

Nieuw aan de i-Size-norm is ook de klasse-indeling op basis van de lengte van het kind in plaats van het gewicht. Veel handiger voor ouders, want die weten meestal wel hoe lang hun kind is (komt overeen met de kledingmaat). Voor oudere/grotere kinderen zijn er nog niet veel i-Size-stoeltjes te koop; de Besafe iZi Flex Fix die we hebben getest is een van de eerste. In de tabel staan daarom ook stoeltjes die voor een bepaald kindergewicht zijn gemaakt.

Voor baby én peuter

Sinds de introductie van de i-Size-norm zien we steeds vaker stoeltjes die geschikt zijn voor baby's én peuters. Dit zijn stoeltjes die langere tijd achteruitkijkend gebruikt kunnen worden. Beter voor de veiligheid en ook beter voor je portemonnee: het is goedkoper dan twee losse i-Size-stoeltjes aanschaffen.

Nadeel is dat dit type stoeltje in de auto blijft staan; je kunt het stoeltje dus niet met baby en al uit de auto tillen en bijvoorbeeld op een onderstel van een kinderwagen klikken. Iets wat veel ouders van pasgeboren baby's vaak doen.

Er zijn zelfs stoeltjes die vanaf de geboorte tot een jaar of 12 te gebruiken zijn. Maar deze raden we niet aan, want uit onze test blijkt dat zowel het comfort als de veiligheid ervan niet geweldig zijn.

Gebruikte termen

Isofix

Bijna alle auto's vanaf bouwjaar 2006 hebben Isofix-haken in de achterbank. Daaraan kun je een Isofix-stoeltje vastklikken.

i-Size

Nieuwe, strengere veiligheidsnorm. i-Size stoeltjes passen probleemloos op elke plek in auto's met i-Size-labels, en vaak ook in auto's die deze labels niet hebben (zie de handleiding).

R44/R129

Technische aanduiding voor de oude en de nieuwe veiligheidsnorm. De R44-stoeltjes mogen nog gewoon gebruikt worden. In de winkel worden ze steeds meer vervangen door de R129-variant (i-Size).

Universeel

Wil zeggen dat het stoeltje in elke auto past. Deze term wordt voorname-lijk gebruikt voor stoeltjes die je met de autogordel vastzet.

Meer weten? Kijk op consumentenbond.nl/autostoeltje voor meer informatie over Isofix en i-Size en download ons Testrapport met alle geteste autostoeltjes.

Verbeteringen

Onze extra zware – maar wel realistische – test leidt regelmatig tot verbeteringen door de fabrikanten en zelfs tot terugroepacties. Zo heeft fabrikant Concord aangegeven te stoppen met de productie van het Ultimax i-Size-stoeltje. Hoewel de pop niet uit de riempjes schoot tijdens de test, brak het stoeltje los van het omhulsel en klapte de pop naar voren. Dit gebeurde ook bij de botsing van opzij en hierbij raakte het hoofdje de deur van de auto. Dat is de oorzaak dat het stoeltje het predicaat Afrader kreeg.

Gelukkig zit het bij de meeste stoeltjes wel goed met de veiligheid en zien we vooral verschillen in gebruiksgemak en comfort. Elke dag je ergeren aan priegelige gordels is vervelend. En je wilt uiteraard het liefst dat je kind er comfortabel bij zit; het stoeltje moet dus genoeg ruimte bieden en een 'slaapstand' is fijn voor een peuter die onderweg een dutje doet. We testen ook de bekleding van het stoeltje op de aanwezigheid van chemicaliën waarvan wij vinden dat ze er niet in thuishoren. De huid van het kind kan namelijk langdurig in contact komen met de bekleding en er wordt soms aan het stoeltje gesabbeld. Gelukkig komen fabrikanten vaak met een nieuwe 'schone' versie als we ze berichten dat we ongewenste stoffen ontdekt hebben in de bekleding.

Met airbags

In de gordels van het nieuwste stoeltje van Maxi-Cosi zijn kleine airbags verstopt. De airbags openen razendsnel bij een botsing en vangen het hoofdje en nekje op. Onze test toont aan dat ze inderdaad voor veel minder kracht op de nek zorgen (met name bij een frontale botsing). Het stoeltje kan ook achteruitkijkend gebruikt worden en dat is altijd veiliger voor het kind. Het oordeel voor veiligheid valt wat lager uit doordat er onder meer relatief veel kracht op de borst van het kind wordt uitgeoefend bij een botsing van opzij. De airbags maken het stoeltje wel prijzig; met €650 is de Maxi-Cosi Axissfix Air een van de duurste stoeltjes die wij ooit – in bijna 50 jaar – getest hebben.

Goed opletten

Lang niet iedereen is zich ervan bewust hoe gevaarlijk het is als het kind óf het stoeltje niet goed vast zit. Een veelgemaakte fout is dat de gordels niet strak genoeg aangetrokken zijn, met als gevolg dat de schouders eronderdoor schieten bij een botsing. Tijdens onze crashtests blijkt ook dat er onveilige situaties kunnen ontstaan doordat oudere kinderen de autogordel onder hun arm klemmen. Daarnaast zitten kinderen nogal eens in een stoeltje dat te groot of te klein is. Uit een onderzoek van het Belgische onderzoeksinstituut voor verkeersveiligheid Vias uit 2017 bleek dat slechts een op de vier kinderen helemaal volgens de regels vervoerd wordt in België. In onze test kijken we daarom ook naar het risico dat ouders het stoeltje of het kind niet goed vastzetten; bijvoorbeeld omdat het installeren lastig

gaat, de instructies ingewikkeld zijn of het stoeltje niet gebruiksvriendelijk is (zie de kolom 'kans op juist gebruik' in de tabel). Maar ook als alles helemaal duidelijk is, blijft het feit dat ouders goed moeten opletten; onder andere op de speling van de gordels en als een ouder kind zelf de riem omdoet.

Kijk op www.consumentenbond.nl/autostoeltje voor meer informatie over Isofix en i-Size en download ons Testrapport met alle geteste autostoeltjes.

Buggy's

Consumentengids maart 2018

Er zijn meerdere soorten kinderwagens. Combiwagens, of 3-in-1-wagens, hebben een zitje en zijn te gebruiken vanaf de geboorte met de bijbehorende wieg erop. Ze zijn robuust en daardoor vaak aan de grote en zware kant. Maar ze zijn ook comfortabel door de gewatteerde zitting, die bovendien voor ondersteuning zorgt. Door de grote wielen en vering rijden ze doorgaans soepel. Veel onderdelen zijn verstelbaar, zoals de benensteun, rugleuning en duwstang. Op een combiwagen kan ook een autostoeltje.

Als het kind eenmaal zelfstandig kan zitten, kan het in een buggy. Deze wagens zijn wat eenvoudiger dan combiwagens: ze hebben een minder zachte en minder ondersteunende zitting en kleinere wielen. De onderdelen zijn vaak niet te verstellen. Ook is de kijkrichting van het kind niet te veranderen. Een buggy is klein en licht en daardoor geschikt om mee te nemen in het openbaar vervoer en de auto. Met een speciale drager kan hij zelfs mee op de fiets. Veel ouders kopen een combiwagen en later een buggy erbij voor korte ritjes en op reis.

Niet voor baby's

De twee soorten kinderwagens groeien de laatste jaren steeds meer naar elkaar toe. Combiwagens worden lichter en kleiner, terwijl buggy's juist robuuster worden. En luxer. Zo zijn er buggy's met een verstelbare benensteun, zonnekap en handvatten.